

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

628. An pensionarius transferre possit pensionem post terminos aliquot exacto & anticipatò, solutos, ut à translatorio molestari non possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

rem quantitatem, dum interim constat ex alio signo de certo corpore, seu Papam ad hanc numero pensionem intendisse, & ad eam restrinxisse indultum; non vitaretur exiude actus translationis talis pensionis, tanquam factus de pensione diversa ab ea, de qua loquitur indultum. Idque ideo, quia pensio reducta ad minorem quantitatem maneat semper eadem cum prima reservata in maiore quantitate; & quamvis in ipsa reductione renovetur, non tamen ideo sit nova, & in substantia diversa ab illa priore. Corrad. cit. c. 5. n. 23. Lott. à n. 79. ad 84. ubi idem esse ait, si Papa transferat pensiones impositas super fructibus talis, cui voluit favere, & erretur in nomine præbendarum, aut personarum eas obtinentium; dum tamen mens illius reddatur clara, quia certa est persona, cui voluit favere, non attendatur istiusmodi error, & falsa demonstratio.

3. Notandum denique, quod, dum concessa translatio certæ pensionis, v.g. 100. ducatorum, id ita intelligendum; si dicta quantitas non excedat medietatem valoris fructuum beneficii, super quibus ipsa pensio est reservata. Idque ob Constitutionem Urbani VIII. Romæ publicatam 24. Jan. 1624. vel ut citat Lott. l. 1. q. 36. n. 127. 23. Jan. 1625. quæ moderatur indulta transferendi pensiones, Papæ volente prospicere exonerationi beneficiorum, & in qua quascunque facultates, & indulta, ac privilegia transferendi quascunque pensiones annuas (quæ tamen per exactionem integrarum huiusmodi ab ipsis translatis factam realem, & actualem effectum sortita non sint) reduxit ad summam, quæ medietatem veri valoris beneficii non excedat. Lott. cit. q. 36. n. 127. Corrad. l. 5. c. 6. n. 17. ad summam recitans dictam Urbani VIII. Constitutio. § n. 18. subjungens: quod si tamen translatio excedat huiusmodi valoris medietatem, non ideo reddatur invalida in totum, sed tantum in excessu, & in reliquo sustinetur juxta dicta paulo antè; quemadmodum ipsa reservatio (dum reservata pensio cum clausula: modo medietatem, vel tertiam partem fructuum non excedat) non vitatur in totum, si dictam medietatem exceßerit, sed reducitur ad medietatem, vel tertiam partem fructuum, nimirum dum reservatio facta extra casum resignationis beneficii; siquidem in hoc casu, si pensio vel in obulo excedat medietatem, in totum est nulla; eod quod tunc, ut dictum aliàs, expressio valoris habeat vim conditionis. Corrad. cit. c. 6. n. 19. & 20.

Quæstio 627. An, & qualiter cedi seu transferri possit à pensionario commoditas pensionis, remanente penes illum ipso jure, seu proprietate illius?

Respondeo: Id fieri posse, etiam sine beneplacito Apostolico, ex privata conventionione, etiam intercedente pecuniâ, vel aliâ re temporali. Card. de Luc. de pens. d. 68. n. 26. ubi ait: praxin receptam docere, ut hac ratione pensiones sint in commercio; cum id non concernat substantiam pensionis, seu aliquod jus in re, vel ad rem, sed sit in sola commoditate, pro ut facti est, non ex aliquo speciali jure vel stylo pensionum, sed ex generali illa doctrina & conclusione desumpta ex theoricâ Bart. in l. si quis qui usufructus. ff. de pignori. ut nimirum etiam in feudis, officiis, juribus,

Regalibus in commercio non existentibus, item in Emphyteusi, fideicommissis strictissime prohibitis alienari, adhuc tamen cedi possit simplex commoditas; eod quod per illam nullum acquiratur jus in re, vel ad rem, neque tangatur in aliquo substantia; sed importetur nudum factum exactio- nis mandatario cedentis nomine in rem propriam, id est, ut ejus nomine ac vice tanquam mandatar- ius exigat cessionarius fructus, postquam separati à sua causa, effecti sunt de bonis indifferentibus, ac liberæ dispositionis, continuante interim integro perfectoque jure in ipso cedente, unde nil vetat fieri validam translationem dictæ commodi- tatis in alterum. Confirmanturque hæc eadem pari ferè ratione à Lott. loc. cit. à n. 17. exemplo usufructuarii, qui, licet à sua persona separare non possit jus usufructus, potest tamen separare com- moditatem perceptionis fructuum, & eam in alium transferre, juxta l. arboribus. ff. de usufruct. plurisque alias leges & AA. ab eodem Lott. cita- tos cit. nu. 15. quemadmodum enim in usufructu distinguitur jus formale à jure causali, factaque se- paratione juris causalis, quod nuncupamus com- moditatem à jure ipso formali durante illius causâ, usufructuarius nullam ex usufructu utilitatem con- sequitur; cum apud illum nihil, nisi solus titulus remaneat; ita in pensione, remanente jure formali penes pensionarium, jus causale, seu commoditas percipiendi cedi potest, & transferri veluti quod- vis aliud expositum libero hominum commercio, prout à fortiori ab exemplo usufructus inferretur ad commoditatem fructuum ipsorum beneficio- rum, & decimarum, quæ & ipsa cedi potest pari ratione, ac pensionis commoditas. Lott. à nu. 20. ad 27.

2. Porro, posse ipsum titularem, seu pensionis debitorem ejusdem pensionis commoditatem hac ratione translativè à pensionario obtinere pro sua persona, prout per fictionem juris distincta à per- sona beneficiati, absque eo, quod intrinsecus incompatibilis actionis, & passionis in eodem individuo subiecto, tradit Card. de Luc. loc. cit. n. 4. & n. 31. ubi ait: talem titularem ob illam reduplicationem personarum factam fictione juris quoad hanc ces- sionem commoditatis conservandam, esse tan- quam tertium. Addit tamen idem Card. loc. cit. num. 6. quod videatur hic quædam præsumptio fraudis intercurrere (intellige, in casu, ubi titula- ris acquirit illam cessionem commoditatis inter- veniente aliquâ temporali recompensâ) dum ad evitandum beneplacitum Apostolicum, quod omnino necessarium est, quando fit extinctio pen- sionis non gratuita, sed mediante solutione an- ticipatâ, vel alio temporali, adhibet viam cessionis commoditatis pensionis, & non extinctionis ejusdem.

3. Denique, non posse dictam commoditatem cedi fiduciario (intellige manenti tali) constat, cum in eo jus illud formale maneat defixum ab initio cum separatione ab illo jure causali. Lott. l. 1. q. 42. n. 35.

Quæstio 628. An Pensionarius transferre possit pensionem post terminos aliquot exactos, & anticipato solutos, ut à Translata- rio molestari non possit?

Respondeo: Videri, quod sic, exciperet enim in hoc casu titularis de liberatione ob antici- patam

param solutionem, bonâ fide factam transferenti; cum non prohibeatur debitor anticipatò solvere suum debitum, etiam eventuale, ubi non datur mixtura juris, vel præjudicii tertii. Et licet verè ac propriè de rigore isti termini non intrent, cum ad instar resignatarii translatus suum jus potius à Papa metiri dicatur, attamen de facto, & inspectâ naturali veritate, jus totum obtinet à transferente per quandam speciem successionis, ac etiam titulari solventi proprio creditori anticipatò magna afficit aequitas. Ita Card. de Luca de pens. d. 68. n. 13. & 22. qui & addit, Gigantem qu. 88. supponere potius absolutam, & validam translationem talem, non obstante dictâ solutione anticipatâ titularis.

Questio 629 An transferri possit pensio clericalis acceptâ pecuniâ vel pretio, vel reservatâ parte fructuum, & an in tali translatione committatur simonia?

1. **R**espondeo ad primum: Etiam ex hypothese, quod pensio sit quid merè temporale, licet tamen pro pecuniâ, aut pretio transferri nequit: tamen potestatem à Papa habere legitimam eam transferendi; non habet tamen potestatem eam vendendi; neque enim eâ transfert, ut rem patrimonii sui; neque ea potestas transferendi est ordinaria, sed commissaria & delegata à Papa, nolente eam sic transferri. Azor p. 2. l. 8. c. 11. q. 4. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 22. ex Bonacin. de simon. q. 4. §. 13. n. 5. Licet tamen pensionario locare, vel vendere fructus pensionis, etiam ad totum vitam suâ tempus; quia tunc non vendit jus pensionis, sed tantum fructus. Azor loc. cit. Barbof. loc. cit. n. 25. uti & eosdem fructus futuros donare potest, etiam absque auctoritate Papæ ad totam vitam suam; quamvis jus ipsum dictos fructus exigendi, & percipiendi sine dictâ auctoritate donare nequeat, ita ut in hoc casu donatarius non nisi nomine pensionarii eos exigere, & percipere possit. Azor cit. c. 11. q. 2. qui tamen addit, in foro externo talem donationem fructuum censendam translationem pensionis ad alterum, & proinde ratam non habendam sine Papæ auctoritate: uti nec locationem fructuum futurorum ad vitam pensionarii judicandam in hoc foro venditionem, hoc est, jus exigendi fructus, sine consensu Papæ.

2. **R**espondeo ad secundum: Ex suppositione sententiæ illius, quæ negat pensionem esse aliquid spirituale, non tamen per talem translationem committendam simoniam. Ita expressè tenent Lott. l. 3. q. 29. à n. 76. alique sub initium tract. de pens. citati pro temporalitate pensionis. Item Azor cit. q. 14. ex Gig. de pens. n. 99. qui etiam dicat, non obstare, si cum pensione transferatur quoque regressus, seu jus regrediendi ad beneficium in casu non solutæ pensionis; eò quod, sicut jus patronatus, cum transit ad alium cum universitate rei, quæ venditur, ita etiam, etsi regressus ad beneficium per se vendi nequeat sine simonia, transfertur cum pensione, dum ea pretio transfertur.

3. **C**ontrarium sentiunt, qui pensionem rem spirituales volunt suprâ citati, ubi de spiritualitate pensionis. Item Garc. p. 1. c. 5. n. 52. postquam præmississet, pensionem beneficium non esse, ait: inde inferitur, quod transferentes pensionem per confidentiam, non comprehenduntur

in Constitutione Pij IV. & Pij V. contra Confidentarios editis. Pro quo citat Nav. cons. 11. n. 7. de Constitut. & cons. 66. & 65. de simon. Paris. de confid. q. 23. subjungit n. 53. At ita pacifices peccant mortaliter, & committunt peccatum simonia, quæ tamen non inducit excommunicationem, vel aliam censuram; pro quo citat Nav. cons. 66. de simon. Paris. de confid. q. 23. à n. 43. Item sic tenet Barb. loc. cit. n. 21. expressè inquit: Pensio clericalis est materia simonia, non solum contra jus humanum, sed etiam divinum, ubi recepta Bulla Pij V. edita Anno 1571. pro quo citat Laym. Th. mor. l. 4. tr. 10. c. ult. §. 5. n. 48. Bonacin. de simon. q. 4. §. 13. ex n. 4. Azor p. 2. l. 8. c. 10. q. 10. (ubi is tamen hæc formalia tantum habet: qui privato jure, & auctoritate pensionem redimit, peccat quidem, & merito puniri potest; sed in simonia penam non incidit, in quas nimirum incidunt, qui beneficium pecuniâ permutant) Suar. de relig. to. 1. l. 4. de simon. c. 26. n. 16. Filiuc. p. 3. tr. 45. c. 8. q. 1. n. 3. Reginald. in pr. fori penitent. l. 23. n. 276. qui dicant, vendere pensionem, aut redimi pro pretio sine auctoritate Papæ, esse simoniam contra jus humanum. Plura de his infra, ubi de redemptione pensionis.

Questio 630. An transferri nequeat pensio ex vitio litigiosi?

Respondeo negativè. Lott. l. 1. q. 40. à n. 99. siquidem in materiam translationis non cadit vitium litigiosi, ut decidit Rota in Mamiensis, pens. 23. Martii 1626. Lott. ibid. n. 110. Etiam enim ex parte titularis pretendatur reductio, vel extinctio, aut nullitas pensionis: & licet etiam tunc, cum vindicatur libertas Ecclesiæ, atque ita proponitur negatoria, vel è converso confessoria per eum, qui servitutem vindicat, dicatur moveri actio in rem, adhuc non concluderetur ad litigiosum, quia non contenditur principaliter de dominio; sive enim agatur hypothecariâ, sive actione personali, semper res ipsa sub substantia pensionis manet libera ab hoc vitio litigiosi; dum enim non contenditur, sive agitur principaliter de dominio, deficit extremum, sine quo non contrahitur vitium litigiosi. Lott. n. 109. & n. 110. juncto n. 100. Proinde etiam non militat hic simile de beneficio; siquidem in beneficium cadit formalitas litigiosi, ex reciproca vindicatione duorum simul contententium, beneficium seu proprietatem, & quasi dominium beneficii ad se pertinere. Et sic non mirum, si nec Papæ provilio de litigioso teneat, nisi factâ expressâ mentione litis, non ex defectu potestatis, sed voluntatis, ne cui præjudicium inferat. Lott. n. 106. & 107. Neque etiam dici potest affici vitio litigiosi ipsa possessio, si agatur actione hypothecariâ; cum per translationem non transmittatur possessio, ut dictum suprâ. Lott. n. 101. Sed etsi, dum movetur actio personalis, pretendatur & concedatur, actionem solam factam esse litigiosam, adhuc nihil facit ad rem; quia, sicut actio hæc personalis non afficit rem ipsam, ita nec, prout est actio transferentis, transit in translatus, sed extinguitur potius, & nova alia, non ex persona transferentis, sed ex speciali facto principis, nempe Papæ, ipsi translatoario quaritur, & sic cessat vitium illud, quod minime adscribi potest principi, quem etiam opus non est hoc scire, seu intelligere. Lott. à n. 102. usque ad 106. inclusivè.